

Fondi i Pensionit Vullnetar Sigal
Pasqyrat Financiare
për vitin ushtrimor të mbyllur më 31 dhjetor 2021
(me Raportin e Audituesit të Pavarur bashkëlidhur)

Përmbajtja

Raporti i audituesve të pavarur	i-iii
Pasqyra e pozicionit financiar	1
Pasqyra e fitim/humbjeve dhe e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	2
Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto për mbajtësit e kuotave	3
Pasqyra e flukseve monetare	4
Shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare	5-28

Raporti i Audituesit të Pavarur

Për Këshillin Administrues të Shoqërisë “Sigal Life Uniqa Group Austria” sh.a., Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit.

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Fondit të Pensionit Vullnetar, “Sigal Pension” (“Fondi”), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar me datën 31 dhjetor 2021, pasqyrën fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e flukseve të parasë dhe pasqyrën e ndryshimeve të aktiveve neto të fondit të pensionit për vitin që mbyllet me këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Fondit të Pensionit më datë 31 dhjetor 2021, performancën financiare dhe flukset e parasë për vitin që mbyllet në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Bazat për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen *Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare*. Ne jemi të pavarur nga Fondi i Pensionit në përputhje me Kodin e Etikës të Kontabilistëve Profesionistë të njohur nga Bordi Ndërkombëtar i Standardeve të Etikës për Kontabilistët (IESBA), kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me kodin IESBA. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me kërkesat e raportimit financiar për Shoqëritë, dhe për ato kontrole të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Fondit të Pensionit për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Fondin ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit të Pensionit.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston.

Anomali të mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë procesit të auditimit. Ne gjithashtu:

- identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalive materiale në pasqyrat financiare, për shkak të gabimeve ose mashtrimeve, projektojmë dhe zbatojmë procedurën auditimi të cilat u përgjigjen këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidencën auditimi të plotë dhe të mjaftueshme për të krijuar bazat e opinionit tonë. Rreziku i moszbulimit të një gabimi material që vjen si rezultat i një mashtrimi, është më i lartë se ai që vjen nga një gabim, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, mosveprime të qëllimshme, keqinterpretime, ose shkelje të kontroleve të brendshme.
- marrim një kuptueshmëri të kontrollit të brendshëm në lidhje me auditimin, për të planifikuar procedurën të përshtatshme në varësi të rrethanave, dhe jo për të shprehur një opinionin mbi efektshmërinë e kontroleve të brendshme të Fondit të Pensionit.
- konkludojmë mbi përdorimin e duhur të parimit kontabël të vijimësisë nga drejtimi si dhe, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, konkludojmë nëse ekziston një pasiguri materiale e lidhur me ngjarje ose kushte të cilat mund të sjellin dyshime në aftësinë e entitetit për të vazhduar në vijimësi. Nëse konkludojmë që ekziston një pasiguri materiale, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit për informacionet shpjeguese përkatëse në pasqyrat financiare ose, nëse këto informacione shpjeguese janë të pamjaftueshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencat e auditimit të marra deri në ditën e raportit tonë të audituesit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të jenë shkak që entiteti të ndalojë së vazhduari në vijimësi.

- vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël të bëra nga drejtimi, përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjegues të dhena, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.


Ne komunikojmë me ata të cilët janë të ngarkuar me qeverisjen, midis çështjesh të tjera, për qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet e rëndësishme gjatë auditimit, përfshirë çdo mangësi të theksuar në kontrollin e brendshëm të cilat ne i identifikojmë gjatë procesit të auditimit.

Grant Thornton sh.p.k.

Tiranë, Shqipëri

11 maj 2022

Mediana Kadva, FCA
Kadva



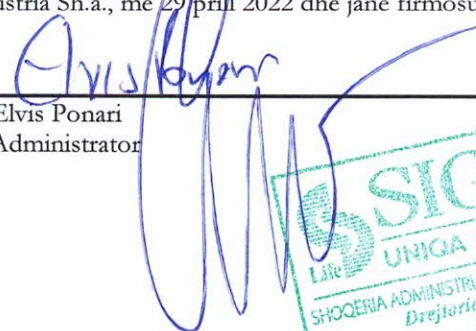
Grant Thornton
Sh.p.k.
NIPT
K 91923007 M
Tirana
ALBANIA
Pruga Sami Frashëri, Kompleksi T.I.D. Hëtopia, Katë 1

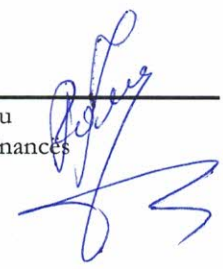
Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"*(të gjitha shumat janë në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)*

Pasqyra e pozicionit financiar

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020
AKTIVE			
Mjete monetare dhe ekuivalentë me to	6	125,313,276	46,758,150
Investime në letra me vlerë	7	1,924,481,530	1,550,227,893
TOTALI I AKTIVEVE		2,049,794,806	1,596,986,043
DETYRIME			
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit	8	3,782,104	3,345,928
Të pagueshme për pensionet ose tërheqjet e parakohshme	9	2,083,319	1,377,179
TOTALI I DETYRIMEVE (Përfshijë aktivet neto që i atribuohen mbajtëseve të kuotave)		5,865,423	4,723,107
VLERA E AKTIVEVE NETO QË I ATRIBUOHEN MBAJTËSVE TË KUOTAVE		2,043,929,383	1,592,262,936
Numri i kuotave		1,321,693	1,064,276
Vlera e aseteve neto për kuotë		1,546.4480	1,496.0991

Këto pasqyra financiare të Fondit të Pensionit Vullnetar SIGAL janë miratuar nga drejtimi i Shoqërisë Administruese të Fondit, Shoqëria Administruese e Fondit të Pensionit Sigal Life UNIQA Group Austria Sh.a., më 29 prill 2022 dhe janë firmosur nga:


Elvis Ponari
Administrator


Junida Ramku
Drejtore e Financës



Shënimet shpjeguese nga faqja 5 deri në faqen 28 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"*(të gjitha shumat janë në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)*

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020
Të ardhura nga interesat	10	97,811,659	86,639,841
Totali i të ardhurave		97,811,659	86,639,841
Shpenzime për tarifë administrimi	11	(39,361,288)	(39,575,435)
Totali i të ardhurave neto		58,450,371	47,064,406
Rritja ne aktivet neto që i atribuohet mbajtësve të kuotave nga operacionet		58,450,371	47,064,406

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"*(të gjitha shumat janë në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)*

Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto për mbajtësit e kuotave

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020
Fitimet neto nga investimet	58,450,371	47,064,406
Rritja në aktivet neto nga aktivitetet operative	58,450,371	47,064,406
Flukset hyrëse nga anëtarët e fondit	570,789,406	291,675,254
Flukset dalëse prej ndryshimit të fondit të pensionit	(29,272,821)	(3,074,760)
Flukset dalëse prej pagesave të pensionit apo tërheqjeve të parakohshme	(148,300,509)	(76,434,897)
Rritje neto në aktivet neto nga transaksionet me anëtarët e fondit	393,216,076	212,165,597
Rritja totale në aktivet neto	451,666,447	259,230,003
AKTIVET NETO		
Në fillim të periudhës	1,592,262,936	1,333,032,933
Në fund të periudhës	2,043,929,383	1,592,262,936
Numri i kuotave në fillim të periudhës	1,064,276	920,026
Kuota të pensionit të emetuara mbi bazën e hyrjeve të kontributeve	374,269	198,046
Kuota të pensionit të tërhequra mbi bazën e ndryshimit të fondit të pensionit	(19,435)	(2,100)
Kuota të pensionit të tërhequra mbi bazën e pagesave të pensionit ose tërheqjeve të parakohshme	(97,417)	(51,696)
Numri i kuotave në fund të periudhës	1,321,693	1,064,276

Pasqyra e flukseve monetare

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2020
Flukset monetare nga aktiviteti operacional		
Të ardhura neto	58,450,371	47,064,406
<i>Rregullime për:</i>		
Të ardhura nga interesat	(97,811,659)	(86,639,841)
	(39,361,288)	(39,575,435)
<i>Rregullimet për zërat jo-monetarë:</i>		
Detyrime ndaj Shoqërisë Administruese	436,176	(4,981)
Të pagueshme për pagesa pensioni dhe tërheqje të parakohëshme	706,140	695,353
	1,142,316	690,372
Interesi i marrë	91,753,016	81,654,254
Flukset monetare neto nga aktiviteti operacional	53,534,044	42,769,191
Flukset monetare nga aktiviteti investues		
Investime në letra me vlerë	(368,194,994)	(245,007,808)
Flukset monetare neto nga aktiviteti investues	(368,194,994)	(245,007,808)
Flukset monetare nga aktiviteti financues		
Flukset hyrëse nga anëtarët e fondit	570,789,406	291,675,254
Flukset dalëse prej ndryshimit të fondit të pensionit	(177,573,330)	(79,509,657)
Flukset monetare neto nga aktiviteti financues	393,216,076	212,165,597
Rritje neto në mjete monetare dhe ekuivalente me to	78,555,126	9,926,980
Mjete monetare dhe ekuivalente me to në fillim të periudhës	46,758,150	36,831,170
Mjete monetare dhe ekuivalente me to në fund të periudhës	125,313,276	46,758,150

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"

Shënime shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021

(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

1. Informacione të përgjithshme

Fondi i Pensionit Vullnetar Sigal ("Fondi") është një fond kontributësh i aprovuar për të operuar si i tillë, sipas vendimit nr. 51, datë 30 Mars 2011 të Bordit të Autoritetit të Mbikëqyrjes Financiare ("AMF").

Objektivi i Fondit është të gjenerojë rritje afatmesme dhe afatgjatë të rëndësishme të kapitalit dhe ka si synim të arrijë këtë objektiv duke tregtuar një portofol të letrave me vlerë qeveritare të qeverisë shqiptare.

Fondi është nën administrimin e "Shoqëria Administruese e Fondit të Pensionit Sigal Life UNIQA Group Austria sh.a." ("Shoqëria Administruese"), liçensuar nga AMF më 30 Mars 2011.

Fondi i pensionit bashkë-zotërohet nga të gjithë kontribuesit e fondit, nën një bashkëpronësi të ndarë, që përfaqësohet në kuota të fondit të pensionit. Çdo kuotë përfaqëson pronësinë proporcionale mbi aktivet e fondit të pensionit.

Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare caktoi dhe aprovoi Banka Amerikane e Investimeve Sh.a. si Depozitar të Fondit të Pensionit. Me pare, Tirana Bank sh.a ishte ne rolin e Depozitarit te Fondit. Shoqëria Administruese dhe Depozitari kërkohet të mbajnë të ndara aktivet, veprimet dhe regjistrimet e Fondit të Pensionit prej aktiveve, veprimeve dhe regjistrimeve të tyre. Për këtë arsye regjistrimet kontabël të Fondit të Pensionit dhe Shoqërisë Administruese mbahen të ndara dhe pasqyrat financiare respektive përgatiten gjithashtu të ndara.

Zyra qendrore e Shoqërisë Administruese është në: "Donika Kastrioti", pas Kullave Binjake, ndërmjet Ambasadës së Kosovës dhe asaj Zvicerane (Pallati i Ri Teknoprojekt), Tiranë, Shqipëri.

2. Baza e kontabilitetit

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

2.1 Paraqitja e pasqyrave financiare

Parimi i vijmësisë - Ecuria e asetëve të fondit dhe kthimi nga investimi

Gjatë muaji Mars 2022, çmimi i kuotës dhe Vlera Neto e Asetëve të Fondit kanë patur një trend rritës. Norma e rritjes të çmimit të kuotës për këtë muaj ka rezultuar 0.277%. Tregu i Titujve të Qeverisë Shqiptare është karakterizuar nga një trend rritës në të gjithë titujt, ku rritja më e lartë vihet re për Bono Thesari 12-mujore. Referuar investimeve të Fondit, struktura e investimeve përbëhet nga instrumente të mbajtura deri në maturim HTM, ndaj ndikimi nga yield në treg ka qënë i ulët.

Ecuria e likuiditetit

Fondi i pensionit ka pasur një qëndrueshmëri në lidhje me flukset hyrëse dhe dalëse, vecanërisht në bazë të karakteristikave të kohëzgjatjes afatgjatë të investimeve dhe të kontributeve të klientëve, duke mbajtur në nivele të përshtatshme likuiditetet në dispozicion. Fondi është mbi limitet e nevojshme të likuiditetit sipas kërkesave të rregullores për administrimin e likuiditetit për fondin e investimeve, duke qënë e aftë për të përmbushur kërkesat për shlyerje, detyrimet ligjore dhe detyrimet e tjera kundrejt imazhit të investitorëve.

2. Baza e kontabilitetit (vazhdim)

2.1 Paraqitja e pasqyrave financiare (vazhdim)

Prova e rezistencës

Shoqëria kryen provat e rezistencës për të përlogaritur likuiditetin e nevojshëm në rastin e skenarëve të përkeqësuar të tregut. Në vijim ajo ka përcaktuar raportin e likuiditetit në varësi të tërheqjeve neto që parashikohen gjatë një skenari të përkeqësuar për një periudhë javore për ekspozimet e mëdha dhe tremujore për ekspozimet mesatare. Në analizë merret parasysh dhe koha e nevojshme për shlyerjen e investimeve për të përballuar flukset e pritshme dalëse. Në bazë të supozimeve të skenarit të analizuar, vlerësohet se fondi mund të arrijë të përballojë veshitësitë e mundshme të supozuara, duke qënë në përputhje edhe me kufizimet rregullatore në lidhur me likuiditetin brenda afatit ligjor, nga ku vlerësohet se periudha minimale e mbulimit të flukseve është 3 muaj.

Bazuar në analizat e mësipërme, Drejtimi ka siguri të mjaftueshme se nuk ekzistojnë pasiguri materiale, që mund të hedh dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Fondit për të operuar sipas parimit të vijimësisë në të ardhmen e parashikuar. Për këtë arsye, përgatitja e pasqyrave financiare sipas parimit të vijimësisë konsiderohet e përshtatshme më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021.

2.2 Monedha funksionale dhe e prezantimit

Pasqyrat financiare individuale janë paraqitur në Lek, e cila është monedha funksionale e fondit.

2.3 Baza e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur në bazë të kostos historike.

2.4 Vlerësime dhe gjykime kontabël

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që drejtimi i Fondit të kryejë gjykime, çmuarje dhe supozime të cilat ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël dhe shumave të raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga çmuarjet.

Çmuarjet dhe supozimet përkatëse rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e çmuarjeve njihen në mënyrë prospektive.

Gjykime

Informacioni për gjykimet e bëra në aplikimin e politikave kontabël që kane efektet më të rëndësishme në vlerat e njohura në pasqyrat financiare janë të përfshira në shënimin e mëposhtëm:

Supozimet dhe vlerësimet e pasigurive

Informacioni mbi vlerësimin e pasigurive të cilat kanë një ndikim të rëndësishëm në vlerën e aktiveve dhe detyrimeve të paraqitura në pasqyrat financiare përshkruhet në paragrafët në vijim:

- zhvlerësimi i instrumenteve financiare: përcaktimi i të dhënave për modelin e matjes të HPK-ve, përfshirë informacionin mbi të ardhmen;
- njohja dhe matja e detyrimeve të kushtëzuara: vlerësimet kryesore për mundësinë dhe sasinë flukseve dalëse të burimeve

3. Përmbledhje e politikave kontabël

3.1 Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj përkthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksionit.

Aktivitet dhe detyrimet monetare në monedha të huaja janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e raportimit. Fitimi ose humbja në zërat monetarë është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të vitit, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë vitit, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të konvertuar me kursin e këmbimit aktual në fund të vitit. Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj të matur me vlerën e drejtë përkthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të datës kur vlera e drejtë është përcaktuar.

Zërat jo-monetarë në monedhë të huaj që maten me kosto historike janë konvertuar me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat nga kurset e këmbimit përgjithësisht njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes.

3.2 Standartet dhe amendimet e reja ose të ndryshuara

3.2.1 Standartet e reja dhe të rishikuara të cilat janë në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021

Disa Standarde të kontabilitetit, të cilat janë bërë efektive nga 1 janari 2021 dhe që janë miratuar nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në rezultatet financiare ose pozicionin e Fondit. Për këtë arsye informacioni shpjegues lidhur me këto Standarde nuk është dhënë në këto pasqyra.

3.2.2 Standartet, ndryshimet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive dhe nuk janë miratuar më parë nga Shoqëria

Standarde dhe amendamente të tjera që nuk janë ende efektive dhe nuk janë miratuarmë herët nga Shoqëria përfshijnë:

- SNRF 17 Kontratat e Sigurimit
- Amendamentet në SNRF 17 Kontratat e Sigurimit (Amendamentet në SNRF 17 dhe SNRF 4)
- Referencat në Kuadrin Konceptual
- Të ardhurat para përdorimit të synuar (Ndryshimet në SNK 16)
- Kontratat e ndertimit - Kostoja e përmbushjes së një kontrate (Ndryshimet në SNK 37)
- Përmirësimet vjetore të standardeve të SNRF-së 2018-2020 (Ndryshimet në SNRF 1, SNRF 9, SNRF 16, SNK 41)
- Klasifikimi i detyrimeve si aktuale ose jo-aktuale (ndryshime në SNK 1)
- Tatimi i shtyrë i lidhur me Aktivitet dhe Detyrimet nga një transaksion i vetëm

Këto amendamente nuk pritet të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare në periudhën e aplikimit fillestar dhe për këtë arsye informacioni shpjegues nuk është përfshirë. Manaxhimi parashikon që të gjitha standartet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë duke filluar në ose pas datës efektive të shpalljes. Standartet e reja, amendamentet dhe interpretimet që nuk janë miratuar në vitin aktual nuk janë përfshirë në informacionin shpjegues pasi nuk pritet të kenë një ndikim material në pasqyrat financiare të Fondit.

3 Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

3.3 Interesi

Norma efektive e interesit

Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që skanton saktësisht pagesat e vlerësuara monetare të ardhshme dhe arkëtimet gjatë jetës së pritshme të aktivit ose detyrimit financiar deri në:

- vlerën kontabël bruto të aktivit financiar; ose
- koston e amortizuar të detyrimit financiar.

Në përlogaritjen e normës efektive të interesit, për instrumente financiare të ndryshëm me kredit të zhvlerësuar, Fondi vlerëson flukset monetare të ardhshme duke konsideruar gjithë kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, me përjashtim të humbjeve të ardhshme që rrjedhin nga rreziku i kredisë. Për aktivet financiare me kredit të zhvlerësuar, Fondi llogarit normën e interesit efektiv të rregulluar të kreditit duke përdorur flukset monetare të ardhshme të vlerësuara që përfshijnë edhe humbjet e pritshme të kredisë. Përlogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot e transaksioneve dhe tarifave e paguara ose të arkëtuara që janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv. Kostot e transaksionit përfshijnë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen ose emetimin e një aktivi ose detyrimi financiar.

Kosto e amortizuar dhe vlera kontabël bruto

Kostoja e amortizuar e një aktivi ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare, minus pagesat e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet shumës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim dhe për aktivet financiare, rregulluar për çdo zhvlerësim nga humbjet e pritshme të kredisë.

Vlera kontabël bruto e një aktivi financiar është kostoja e amortizuar e aktivit financiar përpara zbritjes së provizionit për humbjet e pritshme të kredisë.

Llogaritja e të ardhurave dhe shpenzimeve nga interesi

Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet mbi vlerën kontabël bruto të aktivit (kur aktivi nuk është me kredit të zhvlerësuar) ose mbi koston e amortizuar të detyrimit. Megjithatë, për aktivet financiare të cilat janë bërë me kredit të zhvlerësuar pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën e interesit efektiv në koston e amortizuar të aktivit financiar. Nëse aktivi nuk është më me kredit të zhvlerësuar, atëherë llogaritja e të ardhurave nga interesi kthehet në bazë bruto.

Për aktivet financiare të cilat ishin me kredit të zhvlerësuar në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën e interesit efektiv të kreditit të rregulluar mbi koston e amortizuar të aktivit. Llogaritja e të ardhurave nga interesi nuk kthehet në baza bruto edhe nëse rreziku i kreditit të aktivit përmirësohet. Për informacion se kur një aktiv konsiderohet me kredit të zhvlerësuar, shih shënimin 7(l)(vii).

Prezantimi

Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit të paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe ATGJ përfshijnë interesin e aktiveve dhe detyrimeve financiare të matur me kosto historike, të llogaritur në bazë të normës efektive të interesit.

3 Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

3.4 Shpenzimet operative

Shpenzimet operative njihen ne momentin kur ndodhin.

3.5 Përfitimet e punonjësve

(i) Plan me kontribute të përcaktuara

Detyrimet për kontributet ndaj planit të pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen në fitim ose humbje pasi ofrohet shërbimi përkatës dhe përfshihet në shpenzimet e personelit.

(ii) Kontributet për sigurime shoqërore dhe shëndetësore

Fondi paguan kontribute të detyrueshme për sigurimet shoqërore dhe shëndetësore në një fond që operohet nga shteti shqiptar, që ofron përfitime pensioni, shëndetësore dhe përfitime të tjera sociale për punonjësit. Detyrimet për të tilla kontribute njihen në fitim ose humbje kur ato janë të detyrueshme dhe përfshihen në shpenzimet e personelit. Shteti shqiptar është përgjegjës për përcaktimin e kufirit minimal ligjor për të tilla kontribute.

(iii) Lejet vjetore të paguara

Fondi njih si një detyrim shumë e pazbritur të kostos së përlllogaritur në lidhje me lejet vjetore të cilat priten të paguhen në këmbim të shërbimit të punonjësit për periudhën e plotësuar.

3.6 Shpenzimi për tatim fitimin

Shpenzimi për tatim fitimin përbëhet nga tatimi aktual dhe tatimi i shtyrë. Tatimi mbi fitimin njihet në pasqyrën e të ardhurave përveç pjesës që lidhet me zëra të njohur direkt në kapital ose në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual përbëhet nga tatimi i pritshëm i pagueshëm ose i arkëtueshëm mbi fitimin ose humbjen e vitit, dhe çdo sistemim i tatimit të pagueshëm ose të arkëtueshëm për vitet e mëparshme. Shuma e tatimit aktual të pagueshëm ose të arkëtueshëm është vlerësimi më i mirë i shumës së tatimit të pritshëm për tu paguar ose arkëtuar që reflekton pasiguritë që lidhen me tatim fitimin. Ky tatim llogaritet duke përdorur normat e tatimit në fuqi ose të cilat kanë hyrë në fuqi thelbësisht në datën e raportimit. Aktivitet aktuale tatimore dhe detyrimet mund të kompensohen vetëm nëse kriteret e caktuara përmbushen.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet në përputhje me diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël neto të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe vlerës së përdorur për qëllime tatimore. Tatimi i shtyrë njihet për humbjet e papërdorura tatimore dhe diferencat e përkohshme të zbritshme për aq sa është e mundur që fitimi i tatueshëm i ardhshëm do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit të mund të përdoren. Fitimet e ardhshme të tatueshme përcaktohen bazuar në anulimin e diferencave përkatëse të përkohshme të tatimit. Nëse shumat e diferencave të përkohshme është e pamjaftueshme për të njohur një aktiv tatim të shtyrë të plotë, atëherë fitime të ardhshme të tatueshme, të rregulluar me anulimet e diferencave ekzistuese të përkohshme, konsiderohen, bazuar në planin e biznesit. Aktivitet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe reduktohen në masën që nuk është më e mundur që përfitimi tatimor i lidhur me to të realizohet; të tilla reduktime anulohen kur probabiliteti i fitimeve të ardhshme të tatueshme përmirësohet.

3 Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

3.6 Shpenzimi për tatim fitimin (vazhdim)

Aktivitetet tatimore të shtyra të panjohura rishikohen në çdo datë raportimi dhe njihen në masën që është e mundur që fitime të ardhshme të tatueshme mund të ekzistojnë ndaj të cilave mund të përdoret. Tatimi i shtyrë matet me normat tatimore, të cilat pritet të zbatohen ndaj diferencave të përkohshme kur ato anulohen, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose të hyrë në fuqi në datën e raportimit. Matja e tatimit të shtyrë pasqyron pasojat tatimore që do të rezultojnë nga mënyra që Fondi pret, në datën e raportimit, të rikuperojë ose shlyejë vlerën e mbetur të aktiveve dhe detyrimeve.

Aktivitetet dhe detyrimet tatimore të shtyra kompensohen vetëm në rast se kriteret e caktuara përmbushen.

3.7 Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet lindin nga shërbimet financiare të ofruara nga Fondi. Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve njihen në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse pasi që shërbimet e lidhura janë marrë duke qenë tarifa e administrimit të Fondit. Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit të një aktivi ose detyrimi financiar, përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.

3.8 Pagesat e qirasë

Pagesat e bëra sipas qirasë operative njihen në fitim ose humbje në bazë të linjës së drejtë gjatë periudhës së qirasë. Stimujt e qirasë së marrë janë njohur si pjesë përbërëse e shpenzimit total të qirasë, gjatë afatit të qirasë.

3.9 Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre

Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre përfshijnë paratë në arkë, depozitat e mbajtura me bankat dhe investime të tjera afatshkurtra me likuiditet të lartë me maturim fillestar prej tre muajsh ose më pak nga data e blerjes. Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre mbarten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Depozitat afatgjata me maturim fillestar më shumë se tre muaj klasifikohen si depozita me afat në banka si nënkategori e huave dhe aktiveve financiare të arkëtueshme.

3.10 Investime në letrat me vlerë

Investimet në letrat me vlerë janë investime borxhi që Fondi ka synimin dhe aftësinë për të mbajtur deri në maturim. Investimet, të cilat kanë pagesa fikse ose të përcaktuara dhe të cilat synojnë të mbahen deri në maturim, maten më pas me koston e amortizuar, minus provizioni për zhvlerësim në vlerë. Kostoja e amortizuar llogaritet duke marrë parasysh çdo zbritje ose prim në blerje.

3 Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

3.11 Njësia e investuese dhe konsolidimi

Fondi ka investitorë të shumëfishtë dhe mban investime të shumta. Pasqyrat financiare të Fondit nuk janë të konsoliduara me pasqyrat financiare të Shoqërisë së Administrimit. Fondi konsiderohet të përmbushë përkufizimin e një njësie investuese. Sipas SNRF 10 si ekzistojnë kushtet e mëposhtme:

- (a) Fondi ka marrë fonde me qëllim të sigurimit të investitorëve me shërbime profesionale të administrimit të investimeve.
- (b) Qëllimi i biznesit të Fondit, i cili u komunikohet drejtpërdrejtë investitorëve, është investimi për vlerësime të kapitalit dhe të ardhurat nga investimet.
- (c) Investimet maten dhe vlerësohen në bazë të vlerës së drejtë (përveç atyre të klasifikuara si të mbajtura me kosto të amortizuara).

3.12 Vlera e Aktiveve Neto

Aktivet neto përfaqësojnë kontributet në para dhe kthimin nga investimi në këto kontribute pa pagesat dhe komisionet për Shoqërinë Administruese të kontribuesve të fondit të pensioneve të konvertuara në kuota. Çdo kuota përfaqëson një pjesë proporcionale të pronësisë mbi çdo pasuri të Fondit. Kuotat i referohen shumës totale të kontributeve të ndara me vlerën e njësisë kontabël.

3.13 Instrumentet financiarë

3.13.1 Njohja dhe matja fillestare

Fondi njeh llogaritë e arkëtueshme dhe depozitat fillimisht në datën kur ato krijohen. Të gjitha aktivet dhe detyrimet e tjera financiare (përfshirë blerjet dhe shitjet e zakonshme të aktiveve financiare) njihen fillimisht në datën në të cilën Fondi bëhet pjesë e marrëveshjes kontraktuale të instrumentit. Një aktiv financiar (përveç nëse është një kërkesë për arkëtim që nuk përmban një element të rëndësishëm financimi) ose detyrim financiar, në njohjen fillestare do të matet me vlerën e drejtë të tij plus, në rastin e elementëve të përcaktuar jo me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, koston e transaksionit që i ngarkohet drejtpërdrejt blerjes ose emetimit.

3.13.2 Klasifikimi dhe matja e mëpasshme

Aktivet Financiare

Në njohjen fillestare, aktivi financiar klasifikohet si i matur me kosto të amortizuara. Aktivet financiare nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare, përveç nëse Fondi ndryshon modelin e saj të biznesit për menaxhimin e aktiveve financiare, në këtë rast të gjitha aktivet financiare të ndikuara riklasifikohen në ditën e parë të periudhës së parë raportuese pas ndryshimit në modelin e biznesit. Aktivi financiar matet me koston e amortizuara nëse plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është i përcaktuar me VDPFH:

- aktivi mbahet sipas një modeli biznesi, objektivi i të cilit është mbledhja e flukseve monetare kontraktuale; dhe,
- kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar gjenerojnë në datat e caktuara flukse monetare, të cilat përbëjnë vetëm pagesa të principalit dhe interesit mbi principalin e papaguar.

3 Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

3.13 Instrumentet financiarë (vazhdim)

3.13.2 Klasifikimi dhe matja e mëpasshme (vazhdim)

Vlerësimi i modelit të biznesit

Fondi vlerëson objektivat e modeleve të biznesit sipas të cilave menaxhohet një aktiv në nivel portofoli sepse kjo reflekton mënyrën më të mirë sesi menaxhohet biznesi dhe si informacioni i paraqitet drejtimit. Informacioni i vlerësuar përfshin:

- politikat dhe objektivat e përcaktuara të portofolit dhe zbatimi i tyre në praktikë. Në veçanti, nëse strategjia e drejtimit fokusohet në përfitimin e të ardhurave kontraktuale nga interesi, mbajtjen e një profili të veçantë të normës së interesit, përputhjen e kohëzgjatjes së aktiveve financiare me kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë këto aktive ose realizimin e flukseve monetare nëpërmjet shitjes së aktiveve;
- si vlerësohet performanca e portofolit dhe si i raportohet kjo performancë drejtimit të Bankës;
- rreziqet që ndikojnë në performancën e modeleve të biznesit (dhe të aktiveve financiare të mbajtura brenda këtij modeli biznesi) dhe si menaxhohen këto rreziqe;
- si kompensohen menaxherët e portofoleve - p.sh. nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të menaxhuara ose në flukset e mjeteve monetare kontraktuale të mbledhura; dhe
- frekuencën, volumin dhe kohën e shitjeve për periudhat e kaluara, arsyet e të tilla shitjeve dhe pritshmëritë për aktivitetin e ardhshëm të shitjeve. Megjithatë, informacioni mbi shitjet nuk merret parasysh i izoluar, por si pjesë e vlerësimit të përgjithshëm se si arrihen nga Banka objektivat e përcaktuara për menaxhimin e aktiveve financiare dhe si realizohen flukset e mjeteve monetare të ardhshme.

Transferimi i aktiveve financiare me palë të treta me anë të transaksioneve që nuk i plotësojnë kushtet për çregjistrim, nuk konsiderohen shitje për këtë qëllim, në përputhje me njohjen në vazhdimësi të aktiveve

Vlerësimi nëse flukset e mjeteve monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit ("VPPI")

Për qëllim të këtij vlerësimi, 'principal' është vlera e drejtë e aktivitetit financiar në njohjen fillestare. 'Interesi' është shpërblimi për vlerën në kohë të parasë dhe për rrezikun e kredisë të lidhur me shumën e principalit të pashlyer gjatë një periudhe kohore të caktuar, për rreziqet dhe kostot e tjera bazë të kreditimit (p.sh. rreziku i likuiditetit dhe kostot administrative), duke përfshirë gjithashtu marzhin e fitimit.

Për të vlerësuar nëse flukset monetare kontraktuale janë pagesa vetëm të principalit dhe interesit, Fondi merr parasysh kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse një aktiv financiar përmban një element kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale në mënyrë të tillë që nuk plotëson kushtin. Gjatë vlerësimit, Fondi konsideron:

- ngjarje të kushtëzuara që mund të ndryshojnë kohën dhe shumën e flukseve monetare;
- kushte që mund të ndryshojnë normën kontraktuale të interesit, përfshirë normat e ndryshueshme;
- parapagimet dhe kushtet e shtyrjes; dhe
- kushtet që kufizojnë pretendimet e Fondit për flukset monetare nga aktive të caktuara (tipare të pakthyeshme).

3 Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

3.13 Instrumentet financiarë (vazhdim)

3.13.2 Klasifikimi dhe matja e mëpasshme (vazhdim)

Një tipar parapagimi është në përputhje me kushtin e pagesës vetëm për principalin dhe interesin nëse shumat e parapaguar në thelb paraqet shumat e papaguara të principalit dhe të interesit mbi shumën e principalit të papaguar, të cilat mund të përfshijnë kompensim të arsyeshëm shtesë për ndërprerjen e hershme të kontratës. Gjithashtu, për një aktiv financiar të blerë me zbritje apo me prim mbi shumën kontraktuale, një tipar që lejon ose kërkon parapagim për një shumë që në thelb paraqet shumën kontraktuale plus interesa kontraktuale të përlogaritur (por të papaguar), interes kontraktual (që mund të përfshijë dhe shpërblim për përfundim të parakohshëm) trajtohet si të jetë në përputhje me këtë kriter nëse vlera e drejtë e tiparit të parapagimit është e parëndësishme në njohjen fillestare.

Aktivitet financiarë - Matja e mëpasshme dhe fitimet e humbjet:

Aktivitet financiarë të njohura me koston e amortizuar rrjedhimisht maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Kostoja e amortizuar reduktohet nga humbjet nga zhvlerësimi. Të ardhurat nga interesi, fitimi dhe humbja nga kursi i këmbimit dhe zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje. Çdo fitim ose humbje në momentin e çregjistrimit, njihet në fitim ose humbje.

Nëse flukset monetare të aktivitetit të modifikuar, të matur me kosto të amortizuar nuk janë thelbësisht të ndryshme, atëherë modifikimi nuk rezulton në çregjistrimin e aktivitetit financiar. Në këtë rast, Fondi rillogarit vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar dhe njeh shumën që vjen nga rregullimi i vlerës kontabël bruto si fitim ose humbje nga modifikimi në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve. Nëse një modifikim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit (shih (vii)), atëherë fitimi ose humbja paraqiten së bashku me humbjet nga zhvlerësimi. Në raste të tjera, ajo paraqitet si e ardhur nga interesi (shih 7(c)).

Detyrimet financiarë

Fondi çregjistron një detyrim financiar, kur kushtet e tij janë modifikuar dhe flukset monetare të tyre janë thelbësisht të ndryshme. Në këtë rast njihet një detyrim i ri financiar me vlerë të drejtë bazuar në kushtet e modifikuara. Diferenca midis vlerës kontabël të aktivitetit që çregjistrohet dhe detyrimit të ri financiar me terma të modifikuara njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve.

Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk njihet si çregjistrim, atëherë kostoja e amortizuar e detyrimit rillogaritet duke skontuar flukset monetare të modifikuara me normën fillestare të interesit efektiv dhe fitimi ose humbja që rezulton njihet në fitim ose humbje

3.13.3 Matja e vlerës së drejtë

'Vlera e drejtë' është çmimi që do të arkëtohej nga shitja e një aktivi ose që do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut, në datën e matjes në një treg kryesor ose, në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm tek i cili Fondi ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një pasivi pasqyrohet rrezikun e tij të mosekzekutimit.

Kur është e mundur, Fondi mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg quhet "aktiv", në qoftë se transaksionet për aktivin ose detyrimin ndodhin me frekuencë dhe vëllim të mjaftueshëm për të siguruar informacion mbi çmimet në vazhdimësi.

3 Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

3.13 Instrumentet financiarë (vazhdim)

3.13.3 Matja e vlerës së drejtë (vazhdim)

Nëse nuk disponohet një kuotim çmimi në një treg aktiv, atëherë Fondi përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e të dhënave të vrojtueshme dhe minimizojnë përdorimin e të dhënave jo të vrojtueshme. Teknika e zgjedhur përmbledh të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të marrin në konsideratë për përcaktimin e çmimit të një transaksioni.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare normalisht është çmimi i transaksionit – pra vlera e drejtë e shumës së paguar ose të arkëtuar. Nëse Fondi përcakton se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe vlera e drejtë nuk evidentohet as nëpërmjet një çmimi të kuotuar në një treg aktiv duke iu referuar një aktivi ose detyrimi identik, dhe as nuk bazohet në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregje të vrojtueshme, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, rregulluar për të shtyrë në kohë ndryshimin midis vlerës së drejtë të njohjes fillestare dhe çmimit të transaksionit. Në periudhat në vijim, kjo diferencë njihet si fitim ose humbje në baza të përshtatshme përgjatë jetës së instrumentit, por jo më vonë se momenti kur vlerësimi është i mbështetur plotësisht nga të dhëna të vrojtueshme në treg ose kur transaksioni mbyllet.

Fondi njih transferimin ndërmjet niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë në fund të periudhës raportuese në të cilën ka ndodhur ndryshimi.

3.13.4 Zhvlerësimi

Fondi njih një zbritje për HPK për aktivet financiare të njohura me koston e amortizuar dhe e mat zbritjen në një shumë të barabartë me totalin e HPK përgjatë jetës së aktivitetit, përveç letrave me vlerë për për të cilat llogariten me HPK 12-mujore.

Fondi e konsideron një aktiv financiar në rrezik mosshlyerje kur:

- kundërpastia ka pak gjasa të paguajë detyrimet e plota ndaj Fondit pa masa shtrënguese nga ana e Fondit siç është realizimi i garancisë (nëse ka një të tillë) ose;
- pagesat për aktivin financiar janë vonuar më tepër se 90 ditë.

HPK-të 12-mujore janë ato pjesë të HPK-ve që rezultojnë nga ngjarjet e dështimit, që janë të mundshme të ndodhin brenda 12 muajve nga data e raportimit. Instrumentet financiare për të cilat njihet HPK 12-mujore referohen si 'Instrumente financiare në Fazën 1'.

HPK përgjatë gjithë jetës së aktivitetit janë HPK që rezultojnë nga ngjarjet që mund të ndodhin gjatë jetës së pritshme të një instrumenti financiar. Periudha maksimale e konsideruar gjatë vlerësimit të HPK është periudha maksimale kontraktuale gjatë së cilës Fondi është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë.

Matja e HPK

HPK maten si mesatare e ponderuar sipas probabilitetit të ndodhjes së humbjeve të kredisë. Humbjet kreditore janë vlera aktuale e diferencave në flukset monetare (diferenca mes flukseve të mjeteve monetare që duhet t'i paguhen Fondit në përputhje me kontratën dhe flukseve të mjeteve monetare që Fondi pret të marrë).

HPK skontohe duke përdorur normën efektive të aktivitetit financiar.

3 Përmbledhje e politikave kontabël (vazhdim)

3.13 Instrumentet financiarë (vazhdim)

3.13.4 Zhvlerësimi (vazhdim)

Aktivitet financiare të zhvlerësuar

Në çdo datë raportimi, Fondi vlerëson nëse aktivet financiare të matura me koston e amortizuar janë aktive financiare me kredit të zhvlerësuar. Një aktiv financiar konsiderohet me kredit të zhvlerësuar kur ka ndodhur një ose më shumë ngjarje që kanë një ndikim të dëmshëm në flukset monetare të ardhshme të

vlerësuar të aktivitet financiar. Dëshmia se një aktiv financiar shfaq kredit të zhvlerësuar përfshin të dhënat e mëposhtme të vrojtuar:

- vështirësi të konsiderueshme financiare të debitorit;
- mundësinë që debitori të hyjë në falimentim ose ndonjë riorganizim tjetër financiar; dhe
- zhdukjen e një tregu aktiv për një letër me vlerë për shkak të vështirësive financiare.

Në kryerjen e vlerësimit nëse një investim në letra me vlerë është me kredit të zhvlerësuar, Fondi konsideron faktorët e mëposhtëm:

- vlerësimin e tregut për cilësinë e kreditit, siç pasqyrohet në normat e kthimit të obligacioneve;
- aftësinë e vendit për të hyrë në tregjet e kapitalit për emetimin e borxhit të ri;
- mundësinë e ristrukturimit të borxhit, duke rezultuar në humbje për mbajtësit, nëpërmjet faljes vullnetare ose të detyrueshme të borxhit; dhe
- mekanizmat ndërkombëtarë të mbështetjes që ekzistojnë për të siguruar mbështetjen e nevojshme si 'huadhënës i fundit në radhë' për atë vend, si dhe qëllimin e reflektuar në deklaratat publike, të qeverive dhe agjencive të këtyre vendeve për përdorimin e mekanizmave të tillë. Kjo përfshin një vlerësim të thellësisë së këtyre mekanizmave dhe pavarësisht nga qëllimi politik nëse ka kapacitet për të përmbushur kriteret e kërkuara

Paraqitja e provizionit për HPK në pasqyrën e pozicionit financiar

Humbjet për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar zbriten nga vlera kontabël bruto e aktiveve.

Fshirja

Vlera kontabël bruto e një aktivi financiar fshihet kur Fondi nuk ka pritshmëri për rikuperimin e plotë ose të pjesshëm të aktivitet financiar. Fondi bën një vlerësim individual në lidhje me kohën dhe shumën e fshirjes duke patur parasysh mundësinë e arsyeshme të rikuperimit. Shlyerjet e shumave të fshira më parë janë përfshirë në 'humbjet nga zhvlerësimi i instrumenteve financiare' në pasqyrën e fitimit ose humbjes. Aktivitet financiare që janë fshirë mund të jenë akoma subjekt i veprimeve përmbarrimore për të qenë në përputhje me procedurat e Fondit për rikuperimin e shumave të pashlyera.

4 Administrimi i rrezikut financiar

Aktivitetet e Fondit e ekspozojnë atë në një sërë rreziqesh financiare: rreziku i tregut (duke përfshirë rrezikun e monedhës, rrezikun e normës së interesit me vlerë të drejtë, rrezikun e normës së interesit të fluksit monetar dhe rrezikun e çmimeve), rrezikun e kredisë dhe rrezikun e likuiditetit. Fondi është gjithashtu i ekspozuar ndaj rreziqeve operationale të tilla si rreziku i ruajtjes. Rreziku i ruajtjes është rreziku i humbjes së letrave me vlerë të mbajtura të shkaktuara nga falimentimi ose neglizhenca e mbajtësit. Megjithatë ekziston një kuadër i përshtatshëm ligjor që eliminon rrezikun e humbjes së vlerës së letrave me vlerë të mbajtura, në rast të dështimit të tij, aftësia e Fondit për të transferuar letrat me vlerë mund të zhvlerësohet përkohësisht.

Programi i përgjithshëm i administrimit të rrezikut të Fondit synon të maksimizojë kthimet për nivelin e rrezikut ndaj të cilit Fondi është i ekspozuar dhe kërkon të minimizojë efektet e mundshme negative në performancën financiare të Fondit. Funkzioni i administrimit të rrezikut në kuadër të Fondit kryhet në lidhje me rreziqet financiare, rreziqet operationale dhe rreziqet ligjore. Rreziku financiar përfshin rrezikun e tregut (duke përfshirë rrezikun e monedhës, rrezikun e normës së interesit dhe rrezikun e çmimeve të tjera), rrezikun e kredisë dhe rrezikun e likuiditetit.

Objektivat primare të funksionit të administrimit të rrezikut financiar janë vendosja e kufijve të rrezikut dhe më pas sigurimi se ekspozimi ndaj rreziqeve qëndron brenda këtyre kufijve. Funksionet e administrimit të rrezikut operational dhe ligjor kanë për qëllim të sigurojnë funksionimin e duhur të politikave dhe procedurave të brendshme, në mënyrë që të minimizohen rreziqet operationale dhe ligjore. Fondi nuk përdor instrumente financiare derivative për të mbrojtur ekspozimet e këtyre rreziqeve.

Kuadri i administrimit të rrezikut

Aktiviteti i Fondit monitorohet dhe menaxhohet nga Shoqëria Administruese e Fondit të Pensionit SIGAL LIFE UNIQA GROUP AUSTRIA. Sh.a ("e Administrimit"). Në pajtim me ligjin nr. 10197 datë 10 dhjetor 2009 "Për fondet e pensionit vullnetar", Shoqëria e Administrimit duhet të krijojë një funksion të veçantë të dedikuar për administrimin e rrezikut. Aksionaret e Shoqërisë Administruese emëruan Këshillin Administrativ të Shoqërisë, i cili përbëhet nga pesë anëtarë:

- Z. Adrian Totokoçi, Kryetar
- Z. Klement Mersini, Anëtar
- Z. Elvis Ponari, Anëtar
- Z. Abdyl Sarja, Anëtar
- Z. Edvin Hoxhaj, Anëtar

Kompetencat e Këshillit Administrativ përfshijnë kontrollin dhe mbikëqyrjen mbi implementimin e politikave tregtare, zhvillimin e biznesit të Shoqërisë Administrative; aprovimin e politikave financiare dhe investuese; caktimin dhe shkarkimin e administratorëve ose anëtarëve të Komitetit të Investimit. Këshilli i administrimit është i angazhuar të sigurojë që Shoqëria Administruese vepron në përputhje me ligjin dhe standardet e kontabilitetit. Këshilli Administrativ caktoi anëtarët e Komitetit Investues si më poshtë:

- Z. Elvis Ponari, Administrator i Përgjithshëm i Shoqërisë Administruese
- Z. Klement Mersini, Drejtor i Departamentit të Financës në Shoqërinë e Sigurimeve "SIGAL Uniq Group Austria".
- Z. Blodin Çuçi, Administrator i Caesar Investment Advisory Services
- Z. Naim Hasa, Kryetar i Shoqatës së Siguruesve të Jetës, Pensioneve dhe Fondeve të Investimit

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"

Shënime shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021

(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

4 Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Komiteti i Investimit organizon jo më pak se katër mbledhje në vit, në mënyrë që të zhvillojë politika investimi, të kryejë alokimin dhe modifikimin e aktiveve dhe t'ia paraqesë ato Shoqërisë Administruese. Këto politika mbështeten mbi analiza sasiore dhe cilësore të tregjeve të kapitalit, tregjeve të riskut dhe analiza të tjera teknike në përputhje me kufizimet dhe kufijtë maksimum të investimit të përcaktuar nga ligji dhe rregulloret e përmendura më lart.

Depozitari

Në bazë të nenit 45 të ligjit nr.10197, datë 10.12.2009 "Për fondet e pensionit vullnetar", mjetet e fondit të pensionit, duke përfshirë mjetet monetare dhe ekuivalentët e saj, duhet të mbahen me një depozitë të vetme, në një bankë të licencuar nga Banka e Shqipërisë. Për sigurimin e shërbimeve të mbajtjes siç është miratuar nga Autoriteti i Shërbimeve Financiare për rolin depozitues.

Shoqëria Administruese e Fondit ka marrëveshje me Bankën Amerikane të Investimeve. Në përputhje me ligjin nr. 10197, datë 10.12.2009 "Për fondet e pensionit vullnetar", Banka ofron shërbime në lidhje me ruajtjen, depozitimin dhe besimin për aktivet e fondit.

Funksionet e depozitimit përfshijnë llogaritjen e vlerës së aktiveve neto të fondit të pensionit dhe raportimin në baza mujore të Shoqëria Administruese, duke siguruar që të ardhurat nga transaksionet që përfshijnë aktivet e fondit të pensionit shpërndahen/kapitalizohen tek kontribuesit e fondit të pensionit në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe duke informuar Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare për çdo çështje që mund të përbëjë një shkelje të legjislacionit ose kërcënimin e interesave të anëtarëve.

4.1 Rreziku i tregut

Rreziqet e tregut lindin nga pozicionet e hapura në (a) monedhat e huaja, (b) aktivet dhe pasivet që sjellin interesa dhe (c) instrumentet e kapitalit neto, të cilat janë të ekspozuara ndaj lëvizjeve të përgjithshme dhe specifike të tregut. Drejtimi përcakton kufijtë mbi vlerën e rrezikut që mund të pranohet, i cili monitorohet në baza ditore. Megjithatë, përdorimi i kësaj qasjeje nuk parandalon humbjet jashtë këtyre kufijve në rast të lëvizjeve më të rëndësishme të tregut.

Ndjeshmëria ndaj rreziqeve të tregut paraqitet më poshtë dhe ato bazohen në një ndryshim në një faktor, duke mbajtur të gjithë faktorët e tjerë konstant. Në praktikë kjo nuk ka gjasa të ndodhë dhe ndryshimet në disa nga faktorët mund të lidhen për shembull, ndryshimet në normën e interesit dhe ndryshimet në normat e monedhës së huaj.

a) Rreziku i monedhës

Fondi kryen transaksione në valutë vendore dhe të huaja; prandaj paraqiten ekspozime ndaj luhatjeve të kursit të këmbimit. Risku i kursit të këmbimit paraqitet si vlera e transaksioneve të ardhshme dhe aktivet monetare të njohura dhe detyrimet monetare të shprehura në valuta të tjera luhaten për shkak të ndryshimeve në kursin e këmbimit valutës. Rreziku i monedhës në portofolin e investimeve menaxhohet duke përdorur parimet e përputhjes së aktiveve / detyrimeve. Norma e aplikueshme zyrtare e Bankës (Lek në njësinë e monedhës së huaj) për monedhat kryesore ishte si më poshtë:

në Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Euro	120.76	123.70

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"
Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021
(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

4 Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

4.1 Rreziku i tregut (vazhdim)

Aktivët financiarë ose detyrimet financiarë në monedha të huaja më 31 dhjetor 2021 dhe 2020 përbëhen nga sa më poshtë:

31 dhjetor 2021

Aktivët	në Lek	në EUR	Totali
Mjete monetare në arkë dhe në bankë	125,313,276		125,313,276
Investime në letra me vlerë	1,924,481,530		1,924,481,530
Totali i aktiveve financiare	2,049,794,806		2,049,794,806
Detyrimet			
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit	(3,782,104)		(3,782,104)
Të pagueshme për pensionet e paguara ose tërheqjet e parakohshme	(2,083,319)		(2,083,319)
Totali i detyrimeve financiare	(5,865,423)		(5,865,423)
Pozicioni neto	2,043,929,383		2,043,929,383

31 dhjetor 2020

Aktivët	në Lek	në EUR	Totali
Mjete monetare në arkë dhe në bankë	46,758,150	-	46,758,150
Investime në letra me vlerë	1,550,227,893	-	1,550,227,893
Totali i aktiveve financiare	1,596,986,043	-	1,596,986,043
Detyrimet			
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit	(3,345,928)	-	(3,345,928)
Të pagueshme për pensionet e paguara ose tërheqjet e parakohshme	(1,377,179)	-	(1,377,179)
Totali i detyrimeve financiare	(4,723,107)	-	(4,723,107)
Pozicioni neto	1,592,262,936	-	1,592,262,936

b) Rreziku i normës së interesit

Rreziku i normës së interesit përbëhet nga efektet e rrezikut të luhatjeve në nivelet mbizotëruese të normave të interesit të tregut në pozicionin e tij financiar dhe flukset e mjeteve monetare. Periudha për të cilën norma e interesit është e fiksuar në një instrument financiar tregon në çfarë mase është i ekspozuar ndaj rrezikut të normës së interesit. Më 31 Dhjetor 2021 dhe 2020, Fondi nuk ka detyrime të rëndësishme me interes dhe prandaj rreziku i normës së interesit lidhet vetëm me aktivët financiarë me interes.

Çmimet e obligacioneve dhe normat e interesit janë të lidhura anasjelltas. Nga ana tjetër, një mjedis i ulët i normës së interesit e bën të vështirë për Fondin që të sigurojë një normë të mjaftueshme të brendshme të kthimit. Rritja / ulja paralele e kurbës së yield-eve me 100 bp për portofolin e titujve me të ardhura fikse do të rriste / ulte vlerën neto të aktiveve të Fondit për lek 72,662 mijë (2020: 64,685 mijë lek).

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"
Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021
(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

4 Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

4.2 Rreziku i likuiditetit

Ekspozimi ndaj rrezikut të likuiditetit më 31 Dhjetor 2021 dhe 2020 është paraqitur në tabelën e mëposhtme:

31 dhjetor 2021	Vlera kontabël	Flukset kontraktuale të paskontuara	Më pak se një muaj	1 deri në 3 muaj	3 muaj deri në një vit	1 deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivët financiarë							
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	125,313,276	125,313,276	125,313,276	-	-	-	-
Investime në letra me vlerë	1,924,481,530	1,883,500,000	-	-	-	-	1,924,481,530
Totali i aktiveve financiare	2,049,794,806	2,008,813,276	125,313,276	-	-	-	1,924,481,530
Detyrimet financiare	(5,865,423)	(5,865,423)	(5,865,423)	-	-	-	-
Hendeku neto i maturimit	2,043,929,383	2,002,947,853	119,447,853	-	-	-	1,924,481,530
Efekti i akumuluar			119,447,853	119,447,853	119,447,853	119,447,853	2,043,929,383
31 dhjetor 2020	Vlera kontabël	Flukset kontraktuale të paskontuara	Më pak se një muaj	1 deri në 3 muaj	3 muaj deri në një vit	1 deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivët financiarë							
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	46,758,150	46,758,150	46,758,150	-	-	-	-
Investime në letra me vlerë	1,550,227,893	1,520,200,000	-	-	-	40,303,090	1,509,924,803
Totali i aktiveve financiare	1,596,986,043	1,566,958,150	46,758,150	-	-	40,303,090	1,509,924,803
Detyrimet financiare	(4,723,107)	(4,723,107)	(4,723,107)	-	-	-	-
Hendeku neto i maturimit	1,592,262,936	1,562,235,043	42,035,043	-	-	40,303,090	1,509,924,803
Efekti i akumuluar			42,035,043	42,035,043	42,035,043	82,338,133	1,592,262,936

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"
Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021
(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

4 Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

4.3 Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes financiare të Fondit nëse një klient ose një palë tjetër e një instrumenti financiar nuk arrin të përmbushë detyrimet e tij kontraktuale. Për qëllime të raportimit për menaxhimin e rrezikut, Fondi konsideron këto elemente të ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë (të tilla si rreziku individual dhe rreziku i sektorit).

Bordi i Administrimit të Fondit ka deleguar përgjegjësinë për administrimin e rrezikut të kredisë të Drejtimit, i cili është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë të Fondit. Investimet e Fondit janë në bonot e thesarit dhe obligacionet e Qeverisë Shqiptare dhe për këtë arsye Fondi është e ekspozuar vetëm ndaj rrezikut të kredisë së qeverisë shqiptare.

Vlera kontabël e aktiveve financiare përfaqëson ekspozimin maksimal të kredisë. Ekspozimi maksimal i Fondit ndaj rrezikut të kredisë është si më poshtë.

	Shënimi	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	6	125,313,276	46,758,150
Investime në letra me vlerë	7	1,924,481,530	1,550,227,893
Vlera kontabël		2,049,794,806	1,596,986,043

Politika e investimit

Strategjia e investimeve të aktiveve të Fondit Vullnetar të Pensionit Sigal bazohet në legjislacionin dhe rregulloret e nxjerra nga AMF, si dhe politikat e brendshme të investimit nga ana e Shoqërisë Administruese, të propozuara nga Komiteti i Investimeve dhe të miratuara nga Bordi Drejtues i Shoqërisë Administruese.

Shoqëria administruese është e detyruar të veprojë në përputhje me Rregulloren "Për aktivet e lejuara, kufizimet dhe kufirin maksimal të investimit të fondeve të pensione" të miratuara nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare me Vendimin e Bordit Nr. 1 të datës 28 janar 2010, të ndryshuar me Vendimi i Bordit Nr. 109 i datës 18 tetor 2010.

Bazuar në këtë rregullore, aktivet e Fondit mund të investohen vetëm në instrumentet në vijim:

- Bonot e thesarit, obligacionet dhe letrat e tjera me të lëshuara dhe të garantuara nga Qeveria e Shqipërisë;
- Bonot e thesarit, obligacionet dhe letrat e tjera me vlerë të lëshuara dhe të garantuara nga një shtet anëtar i BE ose OECD ose nga bankat qendrore përkatëse;
- Bonot e thesarit, obligacionet dhe letrat me vlerë të lëshuara dhe të garantuara nga Banka Qendrore Evropiane, Banka Europiane e Investimeve dhe Banka Botërore;
- Depozita bankare të licencuara me një maturim më pak se 12 muaj;
- Obligacionet e klasifikuara si BBB ose më të larta sipas Standard & Poor's ose Fitch, Baa3 ose më të larta sipas Moody's ose BBB (-) ose më të larta sipas DBRS (Dominion Bond Rating Service);
- Aksionet ose njësitë e fondeve të investimeve të licencuara në një shtet anëtar të BE dhe objektivi i vetëm i të cilit është investimi në indekset e mëposhtme: CAC 40, DAX, FTSE 100, S & P 500, Mesatarja industriale e Doë Jones, Nikkei 225 (japoneze), Të gjitha Ordinarët (Australian) dhe Indeksi Hang Seng (Hong Kong), ose në obligacionet, bonot e thesarit dhe letrat me vlerë të tjera të lëshuara ose të garantuara nga një shtet anëtar i BE.

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"
Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021
(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

4 Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

4.3 Rreziku i kredisë (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë:

Cilësia e kredisë së aktiveve financiare është si vijon:

	2021				2020	
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Total	Total
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	125,313,276	-	-	-	46,758,150	46,758,150
Investime ne letra me vlerë të Qeverisë Shqiptare B+	1,924,481,530	-	-	-	1,550,227,893	1,550,227,893
Vlera Kontabël	2,049,794,806	-	-	-	1,596,986,043	1,596,986,043

Investimet e letrave me vlerë

Rreziku i kredisë së portofolit të letrave me vlerë të investimit vlerësohet në bazë të të dhënave historike dhe vlerësimit të aftësisë së qeverisë shqiptare për të përmbushur detyrimet e saj kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare në monedhën vendase në periudhën më të afërt. Qeveria shqiptare është vlerësuar si B +, e qëndrueshme, bazuar në vlerësimin e kredive të Standard & Poor's dhe B1, të qëndrueshëm, bazuar në vlerësimin e kredive të Moody's.

Mjetet monetare dhe ekuivalentet me to

Mjetet monetare dhe ekuivalentet me to mbahen në bankat tregtare në Shqipëri. Fondi aplikon një bazë humbjeje 12-mujore dhe reflekton maturitetet afatshkurtra të ekspozimeve në vlerësimin e zhvlerësimit të mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të saj.

Të dhënat, supozimet dhe teknikat e përdorura për përlogaritjen e zhvlerësimit

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Për përcaktimin nëse rreziku i mospagimit të vlerës së investuar të një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, Fondi konsideron informacione të mbështetura dhe të arsyeshme, që janë të disponueshme pa kosto ose përpjekje të panevojshme. Kjo përfshin informacione dhe analiza sasiore dhe cilësore, bazuar në përvojën historike të Fondit dhe vlerësimet e specialistëve të rrezikut të kreditit si dhe duke përfshirë informacione mbi të ardhmen. Fondi konsideron që një instrument financiar ka përjetuar një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë, kur një ose më shumë nga kriteret sasiore, cilësore ose kriteret mbështetëse në vijim janë plotësuar. Për ekspozimet ndaj qeverisë shqiptare, rreziku i kredisë konsiderohet të jetë rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare nëse ka vonesë prej 30 ditësh ose më shumë në shlyerjen e një detyrimi ndaj Fondit. Fondi monitoron efektshmërinë e kriterëve të përdorura për të identifikuar rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë, nëpërmjet rishikimeve të rregullta për të konfirmuar se kriteret janë në gjendje të identifikojnë rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë para se një ekspozim të jetë në mungesë.

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"
Shënimit shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021
(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

4 Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

4.3 Rreziku i kredisë (vazhdim)

Përkufizimi i dështimit

Fondi konsideron që një aktiv financiar ka dështuar kur:

- debitori nuk ka gjasa të paguajë detyrimet e tij të plota ndaj Fondit, pa qenë nevoja për veprime nga Fondi të tilla si realizimi i aktive të lëna si kolateral (nëse ka ndonjë të tillë); ose
- debitori është në vonesë prej më shumë se 90 ditësh për ndonjë ekspozim material ndaj Fondit.

Në vlerësimin nëse një huamarrës është në dështim, Fondi konsideron tregues:

- cilësorë – p.sh. shkeljet e kushteve financiare të kontratës;
- sasiorë- p.sh. vonesat në pagesë dhe mospagimi i ndonjë detyrimi tjetër nga i njëjti huamarrës; dhe
- bazuar në të dhënat e zhvilluara së brendshmi dhe të marra nga burime të jashtme.

Të dhënat e përdorura në vlerësimin nëse një instrument financiar ka dështuar dhe rëndësia e tyre mund të ndryshojë me kalimin e kohës për të pasqyruar ndryshimet në rrethana

Mjetet financiare të modifikuara

Kushtet kontraktuale të një aktivi financiar mund të modifikohen për arsye të ndryshme, duke përfshirë ndryshimin e kushteve të tregut dhe faktorë të tjerë që nuk lidhen me ndonjë përkeqësim aktual ose potencial të cilësisë së kreditit të kundërpartisë. Një aktiv ekzistues, kushtet e të cilit janë modifikuar mund të çregjistrohet dhe aktivi i rinegociuar njihet si aktiv i ri me vlerë të drejtë në përputhje me politikën kontabël të përcaktuar në Shënimin 7(l)(v).

Kur kushtet e një aktivi financiar modifikohen dhe modifikimi nuk rezulton në çregjistrim, përcaktimi nëse rreziku i kredisë së aktivitetit është rritur ndjeshëm reflekton krahasimin e:

- PD-së përgjatë jetës së mbetur në datën e raportimit bazuar në kushtet e modifikuara; me
- PD-në përgjatë jetës së mbetur vlerësuar në bazë të të dhënave në njohjen fillestare dhe kushteve kontraktuale fillestare.

Matje e HPK

Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahet me Bankat tregtare në Shqipëri. Fondi aplikon një bazë humbjeje 12-mujore dhe reflekton maturitetet e shkurtra të ekspozimeve në vlerësimin e zhvlerësimit. Në zbatimin fillestar të SNRF 9, për shkak të ekspozimeve afatshkurtra, Fondi nuk ka njohur një humbje nga zhvlerësimi.

Investimet e letrave me vlerë

Të dhënat kryesore në matjen e HPK janë strukturat kohore të parametrave të mëposhtëm:

- probabiliteti i dështimit (PD);
- humbja nga dështimi (HND);
- ekspozimi në rast dështimi (END)

4 Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

4.3 Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimet e PD janë vlerësime në një datë të caktuar, të cilat llogariten në bazë të të dhënave të mbledhura brenda dhe jashtë, që përbëjnë faktorë sasiore dhe cilësorë. HND është madhësia e humbjes së mundshme nëse ka një default dhe vlerësohet bazuar në parametrat e llogaritur nga agjencitë e vlerësimit. END përfaqëson ekspozimin e pritur në rast të një default. Fondi nxjerr END nga ekspozimi aktual ndaj palës tjetër dhe ndryshimet e mundshme në shumën aktuale të lejuar sipas kontratës duke përfshirë amortizimin. END i një aktivi financiar është vlera e tij kontabël bruto. Vlerësimet e END janë llogaritur në bazë të fluksit të mjeteve monetare të skontuara duke përdorur normën efektive të interesit si faktor zbritës. Fondi mat HPK duke marrë në konsideratë rrezikun e vonesës për periudhën maksimale kontraktuale mbi të cilën ai është i ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë, edhe nëse, për qëllime të administrimit të rrezikut, Fondi konsideron një periudhë më të gjatë. Periudha maksimale kontraktuale zgjat deri në datën në të cilën Fondi ka të drejtë të kërkojë kthimin e një paradhënie. Më 31 dhjetor 2021 dhe 31 dhjetor 2020 Fondi nuk kishte aktive financiare me kredit të zhvlerësuar.

4.4 Rreziku Operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjes së drejtpërdrejtë ose të tërthortë që del nga një shumëllojshmëri e shkaqeve të lidhura me proceset, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën e Fondit, si dhe nga faktorë të jashtëm përveç rreziqeve të kreditit, tregut dhe likuiditetit të tilla si ato që lindin nga kërkesat ligjore dhe rregullative dhe standardet përgjithësisht të pranuar të sjelljes së korporatave përjashtuar reputacionin dhe rrezikun strategjik.

Qëllimi i Fondit është të menaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare nëpërmjet procedurave të kontrollit që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin. Përgjegjësia primare për zhvillimin dhe zbatimin e kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional i caktohet Bordit të Administrimit. Kjo përgjegjësi mbështetet nga zhvillimi i standardeve të përgjithshme të Fondit për menaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- Ndarja e duhur i detyrave, duke përfshirë autorizimin e pavarur të transaksioneve
- pajtimin dhe monitorimin e transaksioneve
- pajtueshmërinë me kërkesat rregullatore dhe ligjore
- dokumentimin e kontrolleve dhe procedurave
- Vlerësimi periodik i rreziqeve operationale, përshtatshmëria e kontrolleve dhe procedurave
- Raportimi i humbjeve operationale dhe veprimi i propozuar riparues
- Zhvillimi i planeve të emergjencës
- Trajnimi dhe zhvillimi profesional, standardet etike dhe të biznesit
- zbutjen e riskut, duke përfshirë sigurimin aty ku kjo është efektive

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"
Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021
(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

5 Paraqitja me vlerën e drejtë

Fondi duhet të klasifikojë, për qëllim paraqitjeje, matjet me vlerë të drejtë duke përdorur një hierarki të vlerës së drejtë që të reflektojë rëndësinë e të dhënave të përdorura gjatë matjes.

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare është bazuar në çmimet e kuotuar në treg ose çmimet e kuotuar për instrumente financiare të tregtuara në tregje aktive. Për të gjithë instrumentet e tjera financiare, vlera e drejtë përcaktohet me teknika vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknika në vlerë aktuale neto, metodën e fluksit të skontuar të parasë, krahasime me instrumente të ngjashme për të cilët ekzistojnë çmime të matshme tregu, dhe modele vlerësimi.

Fondi mat vlerën e drejtë duke përdorur hierarkinë e vlerës së drejtë që pasqyron rëndësinë e inputeve të përdorura në bërjen e matjeve, që shpjegohet si më poshtë:

Niveli 1: Çmimi i tregut i kuotuar (i pa rregulluar) në një treg aktiv për një instrument identik.

Niveli 2: Teknikat e vlerësimit të buzara në të dhëna të vrojtueshme, në mënyrë direkte (p.sh. çmimet) ose indirekte (p.sh. të derivuara nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuara duke përdorur çmime tregu të kuotura në tregje aktive për instrumente të ngjashme; çmime të kuotuar për instrumente identike ose të ngjashëm në tregje që konsiderohen më pak aktivë; ose teknika të tjera vlerësimi ku të gjitha të dhënat e rëndësishme janë të vëzhgueshme në mënyrë direkte ose indirekte nga të dhënat e tregut.

Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregje aktive bazohen në çmime të kuotuar tregu ose çmime kuotacionesh nga tregtarët. Për instrumente financiare që tregtohen rrallë dhe nuk ka transparencë në çmim, vlera e drejtë është më pak objektive, dhe kërkon grada të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, pasiguria e faktorëve të tregut, supozimet e çmimeve dhe risqe të tjera që influencojnë instrumentin specifik.

Tabela e mëposhtme përcakton vlerat e drejta të instrumenteve financiarë që nuk maten me vlerën e drejtë më 31 dhjetor 2021 dhe 31 dhjetor 2020:

	Të mbajtura deri në maturim	Kredi dhe të arkëtueshme	Vlera kontabël	Vlera e drejtë
31 dhjetor 2021				
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	125,313,276	-	125,313,276	125,313,276
Investime në letra me vlerë	1,924,481,530	-	1,924,481,530	1,924,481,530
31 dhjetor 2020				
Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre	46,758,150	-	46,758,150	46,758,150
Investime në letra me vlerë	1,550,227,893	-	1,550,227,893	1,550,227,893

Mjetet monetare dhe ekuivalentë të tyre

Mjetet monetare dhe ekuivalentë të tyre përfshijnë gjendjen në arkë dhe llogaritë rrjedhëse në banka rezidente. Duke qenë se këto balanca janë afatshkurtra, vlera e drejtë konsiderohet shuma e arkëtueshme në datën e raportimit.

Investime në letra me vlerë

Letrat me vlerë të investimit përfshijnë bonot e thesarit dhe obligacionet qeveritare. Vlera e drejtë për këto letra me vlerë është vlerësuar duke përdorur një model të flukseve të mjeteve monetare të skontuara bazuar në një kurbë korrente të yield-eve të përshtatshme për periudhën e mbetur deri në maturim.

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"
Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021
(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

6 Mjete monetare dhe ekuivalentë të tyre

Mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre përbehen si më poshtë:

	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Mjete monetare në bankë	125,313,276	46,758,150
<i>në monedhë të huaj</i>	-	-
<i>në lek</i>	125,313,276	46,758,150
Totali	125,313,276	46,758,150

Mjetet në bankë në lekë përfshijnë mjetet monetare në llogarinë rrjedhëse në shumën 25,304,675 Lekë dhe depozitën 1-mujore në vlerën 100,008,601 Lekë, maturuar në janar 2022.

7 Investime në letra me vlerë

	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Vlera nominale	1,883,500,000	1,520,200,000
Primi i akumuluar	11,883,166	4,994,222
Çmimi i blerjes	1,895,383,166	1,525,194,222
Amortizimi i vitit i primit	(6,733,721)	(4,739,771)
Interesa të përlogaritur	35,832,085	29,773,442
Totali i kostos së amortizuar	1,924,481,530	1,550,227,893

Investimet në obligacionet e Qeverisë Shqiptare të klasifikuara si të mbajtura deri në maturim detajohen si më poshtë:

Obligacione Qeveritare

31 dhjetor 2021

Data e blerjes	Data e maturimit	Vlera nominale	Çmimi i blerjes	Kuponi	Kostoja e amortizuar më 31 dhjetor 2021
16/06/2015	16/06/2022	19,800,000	19,800,000	7.80	19,865,054
16/09/2015	16/09/2022	18,000,000	18,000,000	7.78	18,404,334
16/03/2016	16/03/2023	500,000	531,724	4.90	512,431
15/09/2016	15/09/2023	22,000,000	22,000,000	4.89	22,314,521
15/09/2016	15/09/2023	60,000,000	57,064,435	4.89	59,811,252
01/06/2017	01/06/2024	24,000,000	24,000,000	5.39	24,105,913
01/06/2017	01/06/2024	42,000,000	40,978,475	5.39	41,745,416
01/03/2018	01/03/2025	48,000,000	48,000,000	5.86	48,938,968
11/06/2018	11/06/2025	65,400,000	65,400,000	5.78	65,609,681
13/03/2019	13/03/2026	54,000,000	52,995,312	3.75	53,601,803
12/09/2019	12/09/2026	55,000,000	55,000,000	4.19	55,693,991
12/09/2019	12/09/2026	69,000,000	70,507,799	4.19	70,487,208
13/03/2020	13/03/2027	47,000,000	47,000,000	4.08	47,576,868
13/03/2020	13/03/2027	55,000,000	55,667,188	4.08	55,748,430
10/09/2020	10/09/2027	20,000,000	20,000,000	4.38	20,267,235
10/09/2020	10/09/2027	50,000,000	50,178,467	4.38	50,321,960
12/03/2021	12/03/2028	44,000,000	45,078,198	4.25	45,115,242
15/09/2021	15/09/2028	100,000,000	100,000,000	4.01	101,169,906
15/07/2016	15/07/2026	45,700,000	48,048,928	5.80	48,389,603
24/01/2014	24/01/2024	10,000,000	10,000,000	9.25	10,401,470
25/04/2014	25/04/2024	7,700,000	7,700,000	9.34	7,830,637
24/10/2014	24/10/2024	26,700,000	26,700,000	9.25	27,153,001
23/01/2015	23/01/2025	32,200,000	32,200,000	9.25	33,497,645
24/07/2015	24/07/2025	67,500,000	67,500,000	8.90	70,127,973
23/10/2015	23/10/2025	14,500,000	14,500,000	8.80	14,738,747
18/01/2016	18/01/2026	65,500,000	65,500,000	7.90	67,831,462

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"
Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021
(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)

Data e blerjes	Data e maturimit	Vlera nominale	Çmimi i blerjes	Kuponi	Kostoja e amortizuar më 31 dhjetor 2021
15/07/2016	15/07/2026	32,000,000	32,000,000	5.80	32,857,744
15/07/2016	15/07/2026	59,000,000	61,618,838	5.80	61,872,775
15/07/2016	15/07/2026	40,000,000	42,904,943	5.80	42,355,073
07/10/2016	07/10/2026	15,800,000	15,800,000	6.70	16,044,140
09/01/2017	09/01/2027	20,000,000	20,000,000	7.20	20,683,772
09/01/2017	09/01/2027	11,000,000	11,612,250	7.20	11,516,188
03/04/2017	03/04/2027	48,700,000	48,700,000	6.45	49,464,205
03/04/2017	03/04/2027	41,000,000	39,499,484	6.45	40,664,055
11/01/2018	11/01/2028	32,000,000	32,000,000	7.00	33,052,455
03/04/2018	03/04/2028	17,000,000	17,000,000	6.95	17,286,956
06/07/2018	06/07/2028	19,000,000	19,000,000	6.80	19,629,711
08/07/2019	08/07/2029	37,000,000	37,000,000	5.53	37,987,632
08/01/2020	08/01/2030	75,500,000	76,048,786	5.29	76,979,046
28/07/2020	28/07/2030	57,000,000	57,000,000	5.22	58,266,849
28/07/2020	28/07/2030	20,000,000	20,037,591	5.22	20,278,768
15/01/2021	15/01/2031	51,000,000	51,000,000	5.38	52,256,301
15/01/2021	15/01/2031	77,000,000	79,736,261	5.38	80,457,405
07/07/2021	07/07/2031	27,000,000	27,000,000	5.00	27,653,981
07/07/2021	07/07/2031	40,000,000	39,925,113	5.00	40,370,996
02/12/2021	07/07/2031	100,000,000	103,149,372	5.00	103,542,726
		1,883,500,000	1,895,383,166		1,924,481,530

31 dhjetor 2020

Data e blerjes	Data e maturimit	Vlera nominale	Çmimi i blerjes	Kuponi	Kostoja e amortizuar më 31 dhjetor 2020
08/11/2016	08/11/2021	40,000,000	40,000,000	5.25	40,303,090
17/03/2014	17/03/2021	12,500,000	12,500,000	7.64	12,776,657
16/06/2014	16/06/2021	8,000,000	8,000,000	7.67	8,025,837
15/09/2014	15/09/2021	8,700,000	8,700,000	7.77	8,897,006
09/12/2014	09/12/2021	6,500,000	6,500,000	7.85	6,530,607
16/06/2015	16/06/2022	19,800,000	19,800,000	7.8	19,866,243
16/09/2015	16/09/2022	18,000,000	18,000,000	7.78	18,405,433
16/03/2016	16/03/2023	500,000	531,724	4.9	516,595
15/09/2016	15/09/2023	22,000,000	22,000,000	4.89	22,314,903
15/09/2016	15/09/2023	60,000,000	57,064,435	4.89	59,246,777
01/06/2017	01/06/2024	24,000,000	24,000,000	5.39	24,106,887
01/06/2017	01/06/2024	42,000,000	40,978,475	5.39	41,582,524
01/03/2018	01/03/2025	48,000,000	48,000,000	5.86	48,941,110
11/06/2018	11/06/2025	65,400,000	65,400,000	5.78	65,612,515
13/03/2019	13/03/2026	54,000,000	52,995,312	3.75	53,387,996
12/09/2019	12/09/2026	55,000,000	55,000,000	4.19	55,695,758
12/09/2019	12/09/2026	69,000,000	70,507,799	4.19	70,606,456
13/03/2020	13/03/2027	47,000,000	47,000,000	4.08	47,577,648
13/03/2020	13/03/2027	55,000,000	55,667,188	4.08	55,761,779
10/09/2020	10/09/2027	20,000,000	20,000,000	4.38	20,267,592
10/09/2020	10/09/2027	50,000,000	50,178,467	4.38	50,270,679
15/07/2016	15/07/2026	45,700,000	48,048,928	5.8	48,671,789
24/01/2014	24/01/2024	10,000,000	10,000,000	9.25	10,401,893
25/04/2014	25/04/2024	7,700,000	7,700,000	9.34	7,831,210
24/10/2014	24/10/2024	26,700,000	26,700,000	9.25	27,154,969
23/01/2015	23/01/2025	32,200,000	32,200,000	9.25	33,499,967
24/07/2015	24/07/2025	67,500,000	67,500,000	8.9	70,132,665
23/10/2015	23/10/2025	14,500,000	14,500,000	8.8	14,739,766
18/01/2016	18/01/2026	65,500,000	65,500,000	7.9	67,835,535
15/07/2016	15/07/2026	32,000,000	32,000,000	5.8	32,858,717
15/07/2016	15/07/2026	59,000,000	61,618,838	5.8	62,120,422
15/07/2016	15/07/2026	40,000,000	42,904,943	5.8	42,602,246
07/10/2016	07/10/2026	15,800,000	15,800,000	6.7	16,044,701

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021***(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)*

Data e blerjes	Data e maturimit	Vlera nominale	Çmimi i blerjes	Kuponi	Kostoja e amortizuar më 31 dhjetor 2020
09/01/2017	09/01/2027	20,000,000	20,000,000	7.2	20,684,520
09/01/2017	09/01/2027	11,000,000	11,612,250	7.2	11,539,213
03/04/2017	03/04/2027	48,700,000	48,700,000	6.45	49,465,874
03/04/2017	03/04/2027	41,000,000	39,499,484	6.45	40,516,102
11/01/2018	11/01/2028	32,000,000	32,000,000	7	33,053,620
03/04/2018	03/04/2028	17,000,000	17,000,000	6.95	17,287,868
06/07/2018	06/07/2028	19,000,000	19,000,000	6.8	19,630,693
08/07/2019	08/07/2029	37,000,000	37,000,000	5.53	37,989,210
08/01/2020	08/01/2030	75,500,000	76,048,786	5.29	76,939,882
28/07/2020	28/07/2030	57,000,000	57,000,000	5.22	58,268,484
28/07/2020	28/07/2030	20,000,000	20,037,591	5.22	20,264,456
		1,520,200,000	1,525,194,222		1,550,227,893

8 Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit

Tarifa administrative është ulur nga 2.5% në 2.2% në vitin 2021.

9 Të pagueshme për pensionet ose tërheqjet e parakohshme

Tarifa e Tërheqjes së Parakohshme – Tërheqja e parakohshme, krahas pagesës së tatimit e cila është sa norma e zbatueshme në çastin e tërheqjes, shoqërohet dhe me penalitete, të cilat përcaktohen në prospekt.

10 Të ardhura nga interesat

	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020
Të ardhura nga bonot e thesarit	97,775,588	86,435,398
Të ardhura nga interesi nga depozitat afatshkurtra	36,071	204,443
Totali	97,811,659	86,639,841

11 Shpenzime për tarifë administrimi

Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021, shpenzimi total për tarifën e administrimit të Fondit të Pensionit arrin vlerën 39,361,288 lekë (2020: 39,575,435 lekë).

12 Angazhime dhe detyrime të konstatuara**Ligjore**

Në rrjedhën normale të biznesit, Fondi nuk është përfshirë në asnjë proces gjyqësor apo procedurë ligjore me 31 Dhjetor 2020.

Fondi i Pensionit Vullnetar "SIGAL"**Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2021***(të gjitha shumat në Lek, përveçse kur specifikohet ndryshe)***13 Transaksionet me palët e lidhura**

Palët konsiderohen të jenë të lidhura në qoftë se njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar ose ushtruar ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër për marrjen e vendimeve financiare ose operacionale, ose palët janë nën kontroll të përbashkët me Fondin. Një numër transaksionesh janë të lidhur me palët e lidhura në rrjedhën normale të biznesit. Volumi i këtyre transaksioneve dhe bilanceve të mbetura në fund të periudhave përkatëse janë si më poshtë:

<i>Vlera neto e mjeteve të kontributeve të punëdhënësit</i>	2021	2020
Punonjësit e Sigal Uniqa Group Austria sh.a.	145,962,499	132,363,899
<i>Tarifat e menaxhimit</i>		
Sh.a.f.p. Sigal Life Uniqa Group Austria sh.a.		
- Paguar	35,579,184	36,229,507
- Detyrime	3,782,104	3,345,928

14 Ngjarje pas datës së raportimit

Nuk ka ngjarje pas datës së bilancit që mund të kërkojë korigjim ose shënime shtesë në pasqyrat financiare të shoqërisë më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021.